

UTRIKESUTSKOTTETS UTLÅTANDE 8/1999 rd

Regeringens proposition om statsbudgeten för 2000

Till statsutskottet

INLEDNING

Remiss

I det syfte som anges i 18 a § 3 mom. arbetsordningen för riksdagen har riksdagens biträdande generalsekreterare genom ett brev den 10 september 1999 sänt ett utdrag ur riksdagens beslutsprotokoll om regeringens proposition om statsbudgeten för 2000 (RP 40/1999 rd) till utrikesutskottet för kännedom. Utrikesutskottet har beslutat lämna utlåtande i ärendet utifrån utri-

kesministeriets förvaltningsområde till statsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- budgetrådet Arto Merimaa, finansministeriet
- understatssekreterare Kirsti Lintonen, understatssekreterare Eero Salovaara, enhetschef Sirpa Mäenpää och enhetschef Ann-Marie Nyroos, utrikesministeriet.

PROPOSITIONEN

För utrikesministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på 3 634 miljoner mark för 2000. Utrikesförvaltningen beviljas i propositionen drygt 823 miljoner mark.

För utvecklingssamarbetet föreslås anslag på 2 504,3 miljoner mark för 2000. Beloppet är

141,2 miljoner mark större än 1999. Andelen av bruttonationalprodukten beräknas utgöra 0,34 procent, dvs. vara på samma nivå som i år. För det egentliga utvecklingssamarbetet föreslås anslag på 1 801,7 miljoner mark.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Utskottet finner det positivt att anslagen för utvecklingssamarbetet har höjts i propositionen. Höjningen är dock inte tillräcklig för att regeringen skall nå målet för sitt principbeslut i september 1996, nämligen att höja andelen av bruttonationalprodukten i Finlands utvecklingsbi-

stånd till 0,4 procent före år 2000. Detta understryker enligt utskottet behovet att välja mellan olika former av utvecklingssamarbete för att kunna använda till buds stående resurser så effektivt som möjligt. Också regeringen påpekade detta behov i sitt ovan nämnda principbeslut. Utskottet finner det viktigt att höjningen av BNP-

andelen i anslagen för utvecklingssamarbetet så snart som möjligt når de mål som ställdes upp 1996. Om BNP-andelen inte ökar, kommer de tidigare principerna för fördelning av anslagen att förändras. Det är viktigt att stödet från frivilligorganisationerna höjs till den nivå som anges i regeringens principbeslut, menar utskottet.

Under 1998 har de våldsamma konflikterna i framför allt Kosovo och Östtimor försatt den humanitära verksamheten och flyktinghjälpen i ett pressat läge. Dessa verksamhetsformer kommer främst in i bilden efter konflikterna, för att lindra följderna. Vid valet av utvecklingssamarbetsformer är det viktigt att också tänka på möjligheterna att förebygga kriserna, vilket kan betraktas som en säkerhetspolitisk dimension av utvecklingssamarbetet. Denna aspekt har enligt utskottet blivit allt viktigare under den senaste tiden. När dagens säkerhetspolitik i övrigt i allt större utsträckning går ut på att kontrollera kriser som redan inträffat, kan utvecklingssamarbetet ses som ett sätt att bygga upp människornas säkerhet på lång sikt.

Ett viktigt element i det omfattande säkerhetsbegrepp som regeringen utgick från i sin säkerhetspolitiska redogörelse 1995 är att främja de mänskliga rättigheterna. Sedan det andra världskriget har detta varit ett centralt europeiskt mål som i synnerhet Europarådet har strävat efter. Rådets finansieringsläge har försämrats under detta decennium. Medlemsantalet har under samma tid vuxit från 23 till 41, medan rå-

dets budget ökat med mindre än 10 procent. Rådets nya prioriteter, stödjande av utvecklingen inom de mänskliga rättigheterna, demokratin och rättsstatsidéen i de nya medlemsstaterna och framför allt verksamheten vid domstolen för de mänskliga rättigheterna, har lett till ett svårt resursproblem inom Europarådet. Utskottet finner det viktigt att Finland ställer sig bakom försöken att lösa problemet bland annat genom höjda medlemsavgifter och frivillig finansiering utöver de stadgeenliga avgifterna. Utskottet betonar även betydelsen av samarbete mellan Europeiska unionen, Europarådet och andra europeiska organisationer för att de gemensamma målen skall nås.

Utskottet anser att utrikesförvaltningens beskickningsnät numera är relativt heltäckande. Utrikesrepresentationens effektivitet begränsas dock av det ringa antalet tjänstemän vid vissa beskickningar. Olägenheterna till följd av detta kan enligt utskottets mening reduceras bland annat genom att den konsulära verksamheten byggs ut och kommunikationstekniken utnyttjas effektivare.

Utlåtande

På grund av det ovanstående anför utrikesutskottet vördsamt

att statsutskottet bör beakta det som sägs ovan.

Helsingfors den 5 oktober 1999

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Liisa Jaakonsaari /sd
vordf. Gunnar Jansson /sv
medl. Ulla Anttila /gröna
Tytti Isohookana-Asunmaa /cent
Antti Kalliomäki /sd
Bjarne Kallis /fkf
Antero Kekkonen /sd

Kimmo Kiljunen /sd
Outi Ojala /vänst
Kalevi Olin /sd
Sirpa Pietikäinen /saml (delvis)
Hannu Takkula /cent
Ben Zyskowitz /saml (delvis)
suppl. Esko-Juhani Tennilä /vänst.